

IVICA MATAIJA

Državni arhiv u Gospiću

Kaniška ulica 17, HR-53000 Gospić

ivicamataija@net.hr

GOSPIĆKA HODONIMIJA

U radu je na temelju dostupnih izvora obrađeno imenovanje i preimenovanje gospićkih ulica kroz povijesni i politički kontekst u kojemu su se ti procesi događali. Nakon uvodnoga dijela, u kojemu se tema definirala teorijski i metodološki, slijedi opis povijesnoga konteksta u kojemu se razvijao Gospić, stanja sačuvanosti i dostupnosti izvora za proučavanje njegove hodonimije, opis, analiza i sinteza procesa odlučivanja o imenima gospićkih ulica i trgova te popis promjena imena.

1. Uvod

Imena ulica i trgova važna su sastavnica identiteta svakoga naselja. Ona čuvaju tragove povijesnih okolnosti, stalnosti i mijena, ukusa, ideoloških opredjeljenja, estetskih vrijednosti, jezičnih, civilizacijskih i kulturnih nadslojavanja. Ona svjedoče o međusobnome utjecaju čovjeka na prostor i prostora na čovjeka. Imenovanje i preimenovanje ulica i trgova upravna je, urbanistička, kulturološka, jezikoslovna i politička kategorija koja svjesno oblikuje identitet naselja i njegovih stanovnika, posredno utječe na njihov svjetonazor, ukus, povijesne i političke kriterije, ali i dovodi do identifikacije i poistovjećivanja čovjeka i ulice, na lokalnoj, ali i široj, nacionalnoj razini.

Imena ulica i trgova imaju denotativno i konotativno značenje služeći kao orijentir u prostoru, ali i kao nositelj simbolične poruke (Stanić – Šakaja – Slavuj 2009). Ispisana na pripadajućim pločama, fasadama i putokazima, sastavni su dio i vizualnoga identiteta naselja. Vrste materijala, boje podloge, oblik i veličina slova svjedoče o značenju i značaju same ulice ili trga, ali i o važnosti osobe i objekta po kojima su ulica ili trg dobili ime. Stariji gradovi, bez obzira na svoju veličinu, čuvaju slojevitije hodonime u kojima se na semantičkoj i strukturnoj razini mogu iščitati znakovi jezičnih, kulturnih, etničkih, socioloških te ideoloških i političkih nadslojavanja, dok u imenima ulica po postanku mlađih gradova kontinuitet ili diskontinuitet opstojnosti pojedinoga imena ili njegova oblika najčešće

svjedoči o političkim i ideološkim odrednicama vremena u kojemu je nekoj ulici dano ili promijenjeno ime. U gradovima koji su se razvijali u civiliziranome ambijentu (mira ili rata) sačuvani su izvori za proučavanje lokalne povijesti pa onda i hodonima, no u gradovima kakav je Gospić, koji je kroz cijelu svoju povijest bio izložen brojnim razaranjima, takva pismohrana i ti izvori uglavnom nisu sačuvani. Cijela Lika i Gospić, kao njezino središnje upravno i administrativno mjesto, svjedoče o očitome diskontinuitetu izvora za proučavanje povijesti koji se oslikava u trajnome nastojanju pobjednika za uništenjem svakoga traga o pobijeđenoj i svim segmentima društvenoga življenja u njegovo vrijeme. Pa i imenima ulica i trgova, naravno. Traganje za tim znakovima identiteta u takvim je okolnostima znatno otežano, a rekonstrukcija povijesnoga imenovanja ulica podložna je mogućim slabostima.

2. Povijesni okvir

Iako se Gospić kao naselje prvi put spominje 1604. godine u turskim defterima¹ kao »neznatno naselje, selo ili čak napušteno selo« (Šarić 2012: 217), očito će njegov urbanistički razvoj, prilagođen socioekonomskim i prije svega graničarskim, ratnim, vojno-strateškim okolnostima, započet u 17. zaživjeti tek u 18. i 19. stoljeću vojnokrajiške povijesti grada. Vrijeme osmanlijske vlasti u Gospiću Šarić promatra kao predurbano vrijeme u kojemu se Gospić transformira iz sela u tip vojnoga uporišta sa »svojim sadržajima, funkcijama i prepoznatljivim identitetom« koji je dijelom, na razini toponimije, sačuvan do danas. Fortifikacijski objekti sagrađeni u osmanlijsko vrijeme: kula age Senkovića i Alića kula predstavljaju začetak gospićkoga urbanog oblikovanja. Tijekom 169 godina duge vojnokrajiške povijesti (1712. – 1881.) Gospić je polako preuzimao poziciju središnjega upravnog i zapovjednoga mjesta, što je uključilo izgradnju potrebnih objekata, infrastrukture, ali i izradu prostornoplanske dokumentacije, a koncem 18. stoljeća poprimio je obrise gradskoga središta. Najstariji planovi Gospića potječu iz sredine 18. stoljeća i odnose se na projekte utvrđivanja grada koji se temelje na fortifikaciji iz osmanlijskoga razdoblja s nastojanjem da se oko grada izgrade obrambeni jarci koji bi onemogućili pristup gradu, osim preko revelina i mosta na Novčici. Grad je trebao biti, ovisno o verziji plana, podijeljen na četiri bloka ili šest blokova s jednom uzdužnom i jednom ili dvjema poprečnim ulicama (Došen 2012: 62). U tim planovima nema nikakvih toponimskih označnica, osim imena rijeke Novčice koja je upisana u obliku *Novschicza Flus*. Navedeni se planovi čuvaju u Ratnome arhivu u Beču i u Hrvatskome državnom arhivu u Zagrebu. U Planu stožernoga mjesta Gospić iz 1822. godine vidljivo je u odnosu na planove iz sredine 18.

¹ U defteru iz 1574. Gospić se spominje u obliku *Gospojina*. O imenu Gospić u turskim izvorima pisao je Nenad Moaćanin (1990).

stoljeća da „je u osnovi realiziran veći razvojni projekt (ali bez fortifikacija) kojim je bilo predviđeno da u gradskoj jezgri jedna glavna i dvije poprečne ulice s odgovarajućim središnjim trgom (koji je kao susjecište glavnih prometnih smjerova prema Karlovcu i Karlobagu pomaknut nešto sjevernije nego što je bilo planirano i izveden u obliku koji podsjeća na slovo Y)« (Holjevac 2002: 44). Taj plan donosi i prve naznake imenovanja gospićkih ulica motiviranih orijentirima, odnosno imenom naselja ili grada prema kojemu je ulica vodila. Tako su na Planu upisane *Strasse nach Carlstadt*, *Strasse nach Dalmatien*, *Strasse von Carlobago*, *Weg von Smilian*, *Weg nach Pzariste*, *Weg nach Budak*, *Weg nach Lippe*, *Weg von Divossello* i *Weg von Novi*.

Na planu Gospića nastalome prije 1869. godine, koji je umnogome blizak onomu iz 1822., upisano je manje označnica kamo vode glavne gospićke ulice. U njemu su zabilježene samo *Strasse nach Carlstadt*, *Strasse von Dalmatien* i *Markt platz*. U opisu Gospića iz 1878. godine Matija Kovačević bilježi sljedeće: »Izpred katoličke crkve se šire tri veoma krasne ceste, jedna ide u Karlovac, druga u primorski gradić Bag, a treća spaja Liku sa hrvatskom posestrimom, milom Dalmacijom. Osim tih triju ulica ima u Gospiću više manjih, koje će se naskoro prikladnim imeni okrstiti.« Očito je iz dostupnih izvora da imenovanja ulica i trgova do dvadesetoga stoljeća u Gospiću nije bilo, a da su u dostupnim planovima ucrtane glavne ulice s naznakom važnijega naselja, grada ili regije prema kojima vode. Ti zapisi, s obzirom na kasniju, ali i suvremenu gospićku hodonimiju, predstavljaju začetke imenovanja s jasnom motivacijom koja se pokazala u gospićkome slučaju kao dominantna, osim u razdoblju ideološke motivacije koja je značila odstupanje od u 19. stoljeću začete tradicije.

3. Gospićka suvremena hodonimija

Neposredni izvori za proučavanje gospićke hodonimije iz prve polovice 20. stoljeća nisu sačuvani. Odluke gradskih vlasti o imenovanju ili preimenovanju, katastarski planovi ili popisi iz toga vremena ne postoje. Državni zavod za statistiku ne čuva trajno popisne listove s provedenih popisa stanovnika, a ured je za katastar u Gospiću, nakon rata, ponovno započeo s radom 1954., s tim da nije naslijedio cjelovitu pismohranu prijašnjih katastarskih ureda, poglavito onih iz razdoblja Drugoga svjetskog rata. Podatke koji bi mogli poslužiti kao izvor za proučavanje imena gospićkih ulica i trgova iz prethodnih razdoblja očito nije sačuvala nijedna institucija. Tako je stvoren diskontinuitet izvora za proučavanje lokalne povijesti. U tim okolnostima kao izvor poslužili su posredni izvori: sačuvani novinski članci iz gospićkih novina i upisnice učenika gospićke gimnazije. Međutim, potonji izvor ne pruža cjelovite podatke jer su u upisnim listovima adrese na kojima su stanovali učenici najčešće upisivane za one učenike koji su stanovali

izvan roditeljske kuće, dok je za one učenike koji su stanovali u roditeljskoj kući u rubrici stanovanje najčešće pisalo da stanuju kod oca ili kod majke, a adresa roditelja nije upisivana. Radi usporedbe podataka, ali i osobitosti povijesnih razdoblja koja su sa sobom najčešće nosila i utjecaj na imenovanje i još češće preimеноvanje ulica i trgova, istražene su upisnice iz razdoblja neposredno prije Drugoga svjetskog rata, ratno i poratno razdoblje. Imena gospićkih ulica preuzeta su u pravopisnome obliku kako su zapisana u korištenome izvoru.

U Katalogu Kraljevske velike gimnazije u Gospiću iz šk. g. 1881./1882. u rubrici *Ime, stališ i stan nadziratelja* upisanih učenika najčešće nisu upisane adrese na kojima učenici stanuju. Umjesto imena ulice upisan je stališ nadziratelja (npr. podvornik kod kotarskoga ureda u Gospiću), ime i prezime nadziratelja i kućni broj ili samo »kod roditelja«. Među upisanim punim adresama pronalazi se devet različitih imena ulica: *Jasikovačka, Budačka, Kanižka, Smiljanska, Žabička, Bilajska/Bjelajska, Sajmišna, Sajmište, Bužačka* ili piše samo Gospić i kućni broj. Već se koncem 19. stoljeća među općinskim zastupnicima nametnula ideja o imenovanju ulica i trgova, pa je na inicijativu zastupnika Nikšića izabran Odbor za imenovanje ulicah (*Hrvat*, 5, 5. ožujka 1895.). Inicijativa za imenovanje ulica ponavljala se i poslije, a u *Hrvatu* br. 5 od 10. ožujka 1900. u rubrici *Viestnik* piše da je na zadnjoj općinskoj sjednici gospićkoga vijeća Marko Došen predložio da se ulica »od mosta (kuća Lovre Pavelića) do katoličke crkve prozove imenom **Ante Starčevića**. Ovaj predlog potpisalo je 14 vjećnika. Izaslanik oblasti nije dao da se ovaj predlog čita te je g. načelnika po svoju nukao, da nedopusti čitanja. Predlog je ipak pročitao i primljen jednoglasno«. Prema izvješću sa sjednice »obćinskog zastupstva« iz istih novina (br. 20, 1901.) »konačno je riješena stvar glede naziva gospićkih ulica. Kako smo već zadnji put spomenuli izmijenilo je zastupstvo na poziv vlade naziv „**trg Franje Josipa**“ u „**trg hrvatskoga kralja**“. I tako će valjda nakon tolikoga natezanja uskoro biti proveden taj zaključak.« U *Hrvatu* br. 7 (1. travnja 1903.) piše da na sjednici općinskoga zastupstva održanoga 17. ožujka Josip Nikšić »interpelira načelnika glede zaključka, što je vieće pred duže vremena bilo stvorilo, a to je naziv ulica. G. načelnik izjavljuje da mu se dopusti o tome izjaviti u sljedećoj sjednici u kojoj se nada da će moći na zadovoljstvo svega vieća priobćiti rezultat«. I na sljedećoj je sjednici zastupnik Nikšić interpolirao načelnika, no vijeće u tome sazivu nije donijelo odluku o imenima ulica jer je uskoro bilo raspušteno. U *Hrvatu* br. 54 (1906.) ponovno je aktualizirano pitanje imena gospićkih ulica. Autor piše da Gospić ima tri glavne povijesne ulice: *Budačku, Kanišku i Bilajsku*. »U imena tih triju ulica ne bi se smjelo podnipošto dirnuti ni pri novom nazivlju gospićkih ulica. Gradska uprava mora ipak čvrsto pregnuti, da što prije dirne u uredjenje tih triju žila kucavica gospićkoga života.« *Lički Hrvat* (31. broj, 1922.) donosi članak *Naše ulice* u kojemu piše: »Sramota je za Gospić, kako naše pojedine ulice izgledaju a do o tom naša uzorna općinska uprava

ne vodi nikakove brige. Među najgore svakako spada ulica, što vodi k sajmištu, a to je kuća između Nikšića i Štimca.« Riječ je dakle o neimenovanoj ulici, a u broju 47. (1924.) spominje se *Kolodvorska ulica*, pri čemu autor vjerojatno misli na *Bilajsku*. Šetalište Kolakovac spominju iste novine 1922. godine.

Imenovanje gospićkih ulica očito je bio dugotrajan i bezuspješan posao tadašnjih gradskih vijeća, pa je i *Lička sloga* 1936. u 22. broju u članku Stara i nova općinska uprava u Gospiću s podnaslovom Krštenje ulica u Gospiću pisala sljedeće: »Drugo pitanje, koje nije tako teške prirode, jest krštenje ulica u Gospiću. Samo se mjesto razvija lijepo i postepeno, ali nema ulica koje bi nosile imena znamenitih i zaslužnih ličkih sinova. Neke ulice nose samo selska imena kao npr. Kaniška, Bilajska, Žabička, Jasikovačka, Smiljanska i Budačka ulica. Da, ima i Banova ulica, ali da tko ne bi pomislio, da je to ulica bana Ivana Karlovića, moram reći da je to ulica Ivana Bana, pekara iz Žabice. Ova ulica, koja vodi od općinskih zgrada popreko na sajmište, jest jedna sramota, koja jako nakazuje baš središte mjesta. Ovu bi ulicu trebalo neodvlačno regulirati, ako hoćemo da naš Gospić poljepšamo i da nam stranac ne kaže, da nemamo smisla za ono što je lijepo i oku ugodno.« Autor dalje u tekstu predlaže imena zaslužnih Ličana po kojima bi općinska uprava trebala imenovati gospićke ulice: Antu Starčevića, popa Marka Mesića, Frana Kurelca, Silvija Strahimira Kranjčevića, Ivana Devčića, Juru Turića, Nikolu Teslu, generale braću Tomićića i Čanića. U *Ličkom Hrvatu* br. 5. iz 1938. u članku Iz metropole hrvatske Like piše: »Središte svega ekonomskog, kulturnog, prosvjetnog i političkog djelovanja u hrvatskoj Lici je nesumnjivo Gospić. On nam oдаaje tip malih pokrajinskih gradića, koji davno čekaju krštenje grada i njegovih bezimernih ulica.«

U Upisnici učenika za školsku godinu 1939./1940. Realne gimnazije u Gospiću upisana su imena 20 ulica: *Lipovska, Jasikovačka, Prnjavor/Prnjavorska ulica, Pazarišna/Pazariška ulica, Budačka, Sajmišna ulica, Bilajska, Smiljanska, Kaniška, Sajmište, Žabička, Staro Sajmište, Bubaševa ulica, Centralna/Centralska ulica, Glavna ulica, Kolodvorska, Bušljatina, Krapinska ulica, Mlinarska, Gospić-Budžak*.

U razdoblju Drugoga svjetskog rata u Upisnici Državne realne gimnazije u Gospiću upisano je 21 ime ulice: *Bubaševa, Centralna, Glavna, Žabička, Sajmišna, Staro Sajmište, Kaniška, Krapinska, Prnjavorska, Bušljatina, Sajmište, Jasikovačka, Bjelajska/Bilajska, Lipovska, Stanica, Žitno Sajmište, Žitnička, Pazariška, Bedekovićeva, Mlinarska, Kraj električne centrale*.

U poratnome je razdoblju u upisnicima Gimnazije u Gospiću 1945./46. i u Glavnome imeniku Gimnazije „Nikola Tesla“ u Gospiću 1947./48. upisano 17 imena ulica: *Bilajska, Budačka, Krapinska, Kaniška, Smiljanska, Pazariška, Jasikovačka, Sajmište, Prnjavor/Prnjavorska, Bedekovićeva, Centralna, Lipovska, Glavna ulica, Bubaševa, Bušljatina, Žabička, Sajmiška*.

U prvoj polovici 20. stoljeća u Gospiću lokalna vlast, usprkos ideološkim su-

protstavljenostima i isključivostima, nije mijenjala imena ulica koja su očito proistekla iz ambijenta općeprihvaćene motivacije građana Gospića, a koja je naznačena već u prvim planovima grada iz prve polovice 19. stoljeća.

S obzirom na motivaciju, imena gospićkih ulica u ovome razdoblju najvećim su dijelom motivirana toponimima (*Bilajska, Budačka, Krapinska, Kaniška, Smiljanska, Pazariška, Jasikovačka, Lipovska, Žabička, Žitnička*), ljudskom djelatnošću, profesionalnim nazivima (*Mlinarska, Sajnište, Sajmišna, Centralska*), antroponimima (*Bubaševa, Bušljatina, Bedekovićeve*). U ekspresivnu motivacijsku skupinu spada *Glavna ulica*, ali i *Prnjavor/Prnjavorska* pejorativno označavajući zabačenu, zabitu ulicu. S obzirom na strukturu i tvorbu, imena gospićkih ulica u pravilu su jednorječna i nastala su uglavnom sufiksalsnom tvorbom kao toponimski pridjevi sa sufiksom *-ski/-ški*. Rijetki su primjeri imena koja su preuzeta kao imenice ili toponimi bez afiksalsnih dodataka kao npr. *Sajmište*. Kad je riječ o jezičnomu podrijetlu, imena gospićkih ulica toga razdoblja većinom su hrvatskoga/slavenskoga podrijetla s očitom nazočnošću imena orijentalnoga podrijetla s obzirom na postanak toponima od kojih su imenovane ulice. U posebnu motivacijsku skupinu spada *Prnjavor/Prnjavorska*.

4. Vrijeme promjena

Takav kontinuitet gospićke hodonimije zadržao se do 19. ožujka 1954. godine kada je Narodni odbor grada na redovitoj sjednici, prema preporuci Savezne narodne skupštine,² promijenio imena *Bilajskoj ulici* u *Ulicu VI. proleterske divizije*, *Kaniškoj* u *Ulicu Narodne Armije*, *Glavnoj ulici* u *Ulicu Maršala Tita*, ulici ispred stambenih zgrada oficira JNA u *Ulicu 4. aprila* (dan oslobođenja Gospića) (LV god. II, br. 23), „ulici kod zgrade suda“ u *Ulicu žrtava fašizma, Bedekovićevoj* i *Ljuštinovoj* u *Prilaz k Novčići*, a *Bubaševoj* u *Radničku ulicu*. Ostalim su ulicama ostala stara imena do 14. srpnja 1960., kad je Narodni odbor Općine Gospić na XIX. sjednici Općinskoga vijeća donio Odluku o imenima novih ulica i trgova te promjeni imena nekih prije imenovanih ulica u Gospiću. Tom su Odlukom promijenjena imena većine gospićkih ulica i to tako da su tradicionalna, ideološki neobilježena, toponimima motivirana imena zamijenjena izrazito ideološki obojenim imenima značajnih osoba i organizacija iz socijalističkoga partijskog ili vojno-partizanskoga sustava. Jednorječna imena gospićkih ulica zamijenjena su dvorječnim ili trorječnim imenima antroponimnoga postanja koja su najvećim dije-

² Riječ je o Preporuci o davanju imena mjestima, ulicama, privrednim organizacijama, ustanovama i društvenim organizacijama Narodne Skupštine FNRJ od 10. rujna 1953. godine u kojoj Skupština preporučuje da se imena živih rukovodećih ljudi tadašnje države ne daju kao imena gradova, ulica i sl., i da se već dana imena toga tipa izmijene »služeći se imenima i nazivima koji odgovaraju svrsi za koju se upotrebljavaju. Za davanje imena druga Tita potrebno je prethodno odobrenje Saveznog izvršnog vijeća suglasno postupku koje će Vijeće odrediti.«

lom živjela samo u administrativnoj uporabi, a stanovnici Gospića i dalje su, ne naviknuti na nova imena i način imenovanja, svoje ulice u privatnoj komunikaciji zvali starim imenima. Tom promjenom imena tadašnje su vlasti nastojale promijeniti i identitet Gospića utemeljen na jasnim i prepoznatljivim kulturološkim i sociološkim značajkama. Tadašnja gradska vlast, donoseći odluke o imenovanju ili promjenama imena ulica, nije se pozivala na odluke prijašnjih vlasti jer im vjerojatno nisu bile dostupne ili ih jednostavno nije ni bilo, što sugerira da to poglavlje nije prije administrativno bilo uređeno i da su stanovnici neslužbeno sami imenovali ulice svojega grada. Mijenjajući dotadašnja imena u odlukama se navodi »do sada« i ime ulice ili »do sada zvana«. Te odluke najstarije su dostupne odluke koje se odnose na imenovanje i preimenovanje gospićkih ulica te istovremeno jedini službeni izvor iz kojega se doznaju imena ulica koje su tada preimenovane, čime postaje moguća i precizna ubikacija nekih ulica imenima kojima se tom promjenom gubio trag.

Tom je odlukom *Budačka ulica* postala *Ulica „Marka Oreškovića“*, *Prilaz Novčici* postao je *Ulica „Dragana Rakića“*, *Jasikovačka* je postala *Ulica „Nade Dimić“*, *Žabička* je postala *Ulica „Miće Šabana“*, *Smiljanska* je preimenovana u *Ulicu „Nikole Tesle“*, *Pazariška* u *Ulicu „Vlade Cerina“*, *Obradović Varoš* postao je *Ulica „Vlade Radakovića“*, *Krapinska* se otada zvala *Ulica „Đure Čalića“*, *Lipovska* je postala *Ulica „Steve Korice – Lole“*, *Banova ulica* nazvana je *Ulica „Ivana Došena – Sokola“*, *Tvornička* je postala *Ulica „Pekiše Vuksana“*, ulica *Nikole Tesle* preimenovana je u *Ulicu „Vlade Kneževića“*, a trg *Sajmište* postao je *Trg „Nikole Tesle“*. Tom odlukom, put prema Novčici »iz ulice JNA« dobio je ime *Pionirska ulica*. Osim promjena otprije postojećih imena ulica, Općinsko je vijeće odredilo i imena dotada neimenovanim ulicama: novo naselje kod Novčice imenovano je *Ulica „Rade Končara“*, put k Imovini postao je *Partizanski put*, put k Tvornici šperploča postao je *Tvornička ulica*, put k Lipovcu *Plješivička ulica*, a put do Veterinarske stanice postao je *Omladinski put*.

Nova intervencija u gospićku hodonimiju dogodila se 23. listopada 1978. godine, kada je Skupština općine Gospić na IV. zajedničkoj sjednici Vijeća udruženog rada i Vijeća mjesnih zajednica donijela Odluku o određivanju novih ulica u gradu Gospiću. Tom se Odlukom imenovalo ili promijenilo ime 18 gospićkih ulica, među njima i *Centralskoj ulici*, jednoj od rijetkih kojoj prije nije promijenjeno ime. Postala je *Ulica „Sedme brigade“*.

»Određuju se imena i nazivi novoizgrađenim gradskim ulicama u gradu Gospiću i to:

Ulica „STANKA OPSENICE“, odvaja se od Ulice Marka Oreškovića i izlazi na buduću gradsku zaobilaznicu.

Ulica „ZAGREBAČKA“, odvaja se od Ulice Marka Oreškovića ispred zgrade Gimnazije „Nikola Tesla“, presjeca Ulice Vlade Cerina, Bužimsku i izlazi u Ulicu Ni-

kole Tesle kod Autobusnog kolodvora.

Ulica „VJENCESLAVA NOVAKA“, odvaja se od Ulice Maršala Tita prema sjevero-istoku i ide paralelno sa Ulicom Marka Oreškovića.

Ulica „JURE KAŠTROLE“, odvaja se od Ulice Vlade Cerina prema Meteorološkoj stanici.

Ulica „IVE LOLE RIBARA“, koja spaja Ulice Vlade Cerina, Bužimsku i izlazi u Ulicu Nikole Tesle kod „Metinga“.

Ulica „ANKE BUTORAC“, do sada zvana Prvi logoraški put.

Ulica „KATE PEJNOVIĆ“, do sada zvana Drugi logoraški put.

Ulica „SMILJE POKRAJAC“, odvaja se od Ulice Miće Šabana prema rijeci Novčici.

Ulica „LJUBICE GEROVAC“, odvaja se od Ulice Miće Šabana prema rijeci Novčici.

Ulica „MIRKA ŠTULIĆA“, odvaja se od Ulice Vlade Radakovića i spaja ovu Ulicu sa Ulicom I partizanske čete.

Ulica „RADMANOVIĆ DANE-DANIŠE“, odvaja se od ulice Vlade Radakovića i spaja ovu Ulicu sa Ulicom I Pionirske partizanske čete.

Ulica „MANDARIĆ MILANA“, odvaja se od Ulice Nade Dimić prema istoku i izlazi prema provedbenom planu prema Ulici Vlade Radakovića.

Ulica „PERE GRUBORA“, spaja Ulicu Nade Dimić i Ulicu I Pionirske partizanske čete.

Ulica „PETA PREKOMORSKA“, odvaja se od Ulice Nade Dimić prema Plantaži.

Ulica „MIŠKA DOŠENA“, spaja gradsku tržnicu i buduću novu Ulicu koja će ići do Trga Nikole Tesle prema Omladinskoj.

Ulica „MIROSLAVA KRALJEVIĆA“ do sada zvana Grobljanska ulica.

Ulica „SEDME BRIGADE“ do sada zvana Centralska ulica.

Ulica „I PIONIRSKJE PARTIZANSKE ČETE“ do sada zvana 8. Marta.«

Skupština općine Gospić na odvojenoj sjednici Vijeća udruženoga rada i Vijeća mjesnih zajednica 1. travnja 1982. donijela je Odluku o određivanju naziva ulica i trgova u Gospiću i Perušiću. Tom je Odlukom Gospić dobio novi **Trg Edvarda Kardelja**, a svoje su ulice dobili i drugi partizanski borci i heroji koji ih do tada nisu imali. Među osobama po kojima su imenovane nove gospićke ulice ili dijelovi postojećih, našla su se i nepartizanska imena Jure Turića i Ferdinanda Kovačevića koji su očito prošli ideološki test. Tada su određena imena sljedećih ulica:

»Trg Edvarda Kardelja – prostor omeđen dosadašnjom ulicom Prijeki put, Omladinskom ulicom i Ulicom Nikole Tesle (Autobusni kolodvor).

Ulica Mile Hodaka – odvaja se od Trga Edvarda Kardelja i ide u pravcu Jadranske ulice, a paralelna je sa Ulicom Miška Došena.

Ulica Jure Turića – prvi desni odvojak od Ulice Kate Pejnović, od pravca ulice

JNA.

Ulica Dušana Brujića – odvaja se od Ulice VII brigade u pravcu Vrtlarske ulice i spaja se s njom.

Ulica Veljka Vlahovića – odvaja se od Ulice Miroslava Kraljevića i izlazi na ulicu Đure Čalića.

Ulica Ilije Obradovića – ulica koja presjeca Ulicu Mirka Štulića i izlazi perspektivno na ulicu I pionirske partizanske čete.

Ulica Bože Prpića – odvaja se od Ulice VI proletherske divizije i paralelna je s ulicom Vlade Radakovića.

Ulica Smiljanske partizanske čete – spaja Rosov put sa Ulicom JNA.

Ulica Jurice Tomljenovića – odvaja se od dosadašnje Ulice Prijeki put i ide paralelno sa Omladinskom ulicom u pravcu Ulice JNA.

Ulica Milana Sigurnjaka – dosadašnja Tvornička ulica.

Trg Mile Počuće – dosadašnji Čardak.

Ulica Srđana Brujića – dosadašnja Ulica Prijeki put.

Ulica Jose Aleškovića – dosadašnja ulica Prilaz transportu.

Ulica Akifa Šeremeta – ulica koja se odvaja od Radničke ulice, prelazi preko Ulice Maršala Tita i izlazi na Ulicu Đure Čalića.

Ulica Steve Vujnovića – ulica koja ide od rijeke Novčice do Ulice VI proletherske divizije (bivši dio Ulice Dragana Rakića).

Ulica Ferdinanda Kovačevića – odvaja se od Ulice V prekomorske brigade i ide prema Ulici Partizanski put.

Ulica Vicka Milinkovića – odvaja se od Ulice Nade Dimić i izlazi na Ulicu I pionirske partizanske čete.

Ulica Španskih boraca – odvaja se od Ulice Ive Lole Ribara i izlazi na Ulicu Anke Butorac.

Ulica Nedeljka Žakule – odvaja se od Ulice Španskih boraca i izlazi opet na nju.

Ulica Partizanskog odreda Divoselo – odvaja se od Ulice Anke Butorac, prelazi Ulicu Ive Lole Ribara i izlazi na Ulicu Pere Rukavine.

Ulica Pere Rukavine – odvaja se od Ulice Partizanskog odreda Divoselo i izlazi opet na tu ulicu.«

4.1. Nakon 1990.

Politička se slika Gospića nakon prvih demokratskih izbora 1990. potpuno promijenila. Jedan je ideološki sustav službeno silazio s političke scene, a višestrančje i pluralizam trebali su Gospiću donijeti ideološko rasterećenje i slobodu. No, taj je odlazak značio blokadu demokratskih procesa, razaranje sustava i početak agresije i strašnoga razaranja. Zbog takvih je okolnosti Vlada RH raspustila Skupštinu općine Gospić i imenovala povjerenika koji je preuzeo ovlasti Skupštine i Izvršnoga vijeća. Odlukom o određivanju imena ulica i trgova u gradu Gospiću, Po-

vjerenik Vlade RH za općinu Gospić 1. prosinca 1991. promijenio je imena većih ili važnijih ulica vrativši većini tradicionalna gospička imena. *Ulica Marka Oreškovića* postala je ponovno **Budačka ulica**, *Ulica Dragana Rakića* postala je **Ulica Stjepana Radića**, *Ulica Nade Dimić* postala je ponovno **Jasikovačka**, *Ulica Miće Šabana* opet je postala **Žabička**, *Nikole Tesle* – **Smiljanska**, *Vlade Cerina* – **Pazariška**, *Steve Korice Lole* – **Lipovska**, a *Ulica Vlade Kneževića* postala je **Ulica Vile Velebita**. Tadašnja *Ulica VI proleterske brigade* preimenovana je u **Bilajsku**, *Ulica JNA u Kanišku*, a *Ulica Maršala Tita* postala je **Ulicom dr. Ante Starčevića**. Trg Edvarda Kardelja imenovan je **Trgom Zrinskih i Frankopana**.

Sljedeća odluka kojom su promijenjena imena gospičkih ulica i trgova donesena je 13. veljače 1992. godine. Povjerenik Vlade tom je odlukom promijenio imena ulicama koje nisu bile obuhvaćene prethodnom odlukom. Preimenovano je 46 ulica, a ime je dobilo i 25 do tada neimenovanih ulica.

»Mijenjaju se imena ulica i trgova i određuju nova i to:

Trg Stjepana Radića, do sada Trg Nikole Tesle,

Trg Zrinskog i Frankopana, do sada Trg Edvarda Kardelja³

Čardak, do sada Trg Mile Počučje,

Trg Žitničkih žrtava - prostor na spajanju Pazariške, Smiljanske i ulice dr. Ante Starčevića,

Ulica Karla Brkljačića, do sada ulica Srđana Brujića,

Ulica Kralja Tomislava, do sada ulica Kate Pejnović,

Ulica Kneza Domagoja, do sada ulica Ive Lole Ribara,

Ulica Tina Ujevića, do sada ulica Nedjeljka Žakule,

Ulica Augusta Šenoe, do sada ulica Španskih boraca,

Ulica Silvija Strahimira Kranjčevića, do sada ulica Partizanskog odreda Divošelo i ulica Pere Rukavine,

Ulica Ferdinanda Kovačevića, do sada ulica Jure Kaštrole,

Ulica Jure Turića, do sada ulica Jose Aleškovića,

Ulica Neznanih junaka, do sada ulica Veljka Vlahovića,

Ulica Ivana Gojtana, do sada ulica Dušana Brujića,

Ulica Senjskih žrtava, do sada ulica Đure Člaića,

Ulica Popa Nikole Mašića, do sada ulica Žrtava fašizma,

Ulica Eugena Kumičića, do sada ulica VII. brigade,

Ulica Lavoslava Vukelića, do sada Vrtlarska ulica,

Ulica Popa Frana Biničkog, do sada Radnička ulica,

Ulica Bana Josipa Jelačića, do sada Omladinska ulica,

Ulica Popa Marka Mesića, do sada Jadranska ulica,

³ Ta je promjena već donesena prijašnjom odlukom iz prosinca 1991.

Ulica Kneza Jerka Rukavine, do sada Pionirska ulica,
Ulica Perušićka, do sada ulica Stanka Opsenice,
Ulica Jurline Tomljenovića, do sada ulica Jurice Tomljenovića,
Ulica Eugena Kvaternika, do sada ulica Miška Došena,
Ulica Ivana Hrvaćanina, do sada ulica Smiljanske partizanske čete,
Ulica 30. svibnja 1990., do sada IV. aprila,
Ulica Nikole Tesle, do sada ulica Ivana Došena Sokola,
Ulica Nikole Šubića Zrinskog, do sada Lička ulica,
Ulica Kneza Novaka, do sada ulica Smilje Pokrajac,
Ulica Kneza Lovre Milinkovića, do sada ulica Ljubice Gerovac,
Vukovarska ulica, do sada ulica Vlade Radakovća,
Splitska ulica, do sada ulica Mirka Štulića,
Lovinačka ulica, do sada ulica Vicka Milnkovića,
Slunjska ulica, do sada ulica Ilije Obradovića,
Varaždinska ulica, do sada ulica Bože Prpića,
Crikvenička ulica, do sada ulica Milana Sigurnjaka,
Senjska ulica, do sada Plješevička ulica,
Vinkovačka ulica, do sada ulica V. prekomorske,
Kosinjska ulica, do sada ulica Ferdinanda Kovačevića,
Pakračka ulica, do sada ulica Petra Grubora,
Osiječka ulica, do sada ulica Milana Mandarića,
Karlovačka ulica, do sada ulica Dane Radmanovića,
Zadarska ulica, do sada ulica I. pionirske partizanske čete,
Riječka ulica, do sada ulica Pekiše Vuksana,
Put Pobjede Hrvatske vojske, do sada Rusov put.«

Dotada neimenovane ulice:

»Logorište – prva ulica lijevo iz Smiljanske ulice prema Vojarni,
Ulica Petra Svačića – prva ulica desno iz Smiljanske ulice,
Trnovačka ulica – od ulice Kralja Tomislava prema Kaniškoj ulici,
Ulica Žakana Broza – od ulice Dr. A. Starčevića do ulice Popa Frana Biničkog,
Ulica Frana Kurelića – od ulice Dr. A. Starčevića do ulice Senjskih Žrtava,
Gedeona Zastavnikovića – od Veterinarske stanice do kuće Miće Jelače,
Antuna Mihanovića – dio dosadašnje ulice Rade Končara – od ulice Kralja Petra Krešimira paralelno sa Kaniškom ulicom,
Oštarska ulica – iz Smiljanske ulice prema ulici Kralja Tomislava,
Ulica dr. Mile Starčevića – od Smiljanske ulice prema Čanić Gaju,
Ulica dr. Mile Budaka – sjeverno od Bužimske ulice, paralelno sa ulicom Kneza

Domagoja do ulice Silvija Strahimira Kranjčevića,

Ulica Antuna Gustava Matoša, od Zagrebačke ulice, paralelno sa Bužimskom do ulice Kneza Domagoja do ulice Petra Svačića,

Ulica Petra Preradovića, od ulice Kneza Domagoja do ulice Petra Svačića,

Ulica Vladimira Nazora – od ulice Petra Preradovića do ulice Silvija Strahimira Kranjčevića, paralelno sa ulicom Petra Svačića,

Ulica Ljudevita Gaja – od Kaniške ulice do ulice Antuna Mihanovića,

Ulica Grofa Janka Draškovića – od ulice Kralja Petra Krešimira uz Novčicu, paralelno sa Mihanovićevom ulicom,

Mirkovci – od Kaniške ulice lijevo prema rijeci Bogdanici neposredno prije mosta,

Ulica Davida Starčevića – od ulice Kralja Tomislava paralelno sa Pazariškom ulicom,

Ulica Kralja Zvonimira – iz Budačke ulice prema rijeci Novčici u naselju Balinovac,

Ulica Kneza Trpimira – iz ulice Kralja Zvonimira paralelno sa Budačkom ulicom,

Ulica Kneza Mislava – od ulice Nikole Šubića Zrinskog prema rijeci Novčici,

Ulica Nikole Jurišića – od Budačke do ulice Nikole Šubića Zrinskog,

Dubrovačka ulica – do sada Partizanski put,

Ribnička ulica – treća ulica lijevo iz Bilajske paralelno sa Senjskom ulicom,

Put Kneza Kurjakovića – iza mlina prema rijeci Lici lijevo,

Ulica Kneza Dujma Kovačevića – od Kaniške ulice prema ulici Hrvatske garde.»

Dotadašnji dio *Ulice Dragana Rakića do Kaniške ulice* dobio je ime ***Ulica Bana Ivana Karlovića***, a drugi dio iste ulice, od *Kaniške ulice do mosta* i *Ulica Steve Vujnovića*, dobilo je ime ***Ulica Kralja Petra Krešimira***.

Odlukom o izmjeni Odluke o određivanju imena ulica i trgova u gradu Gospiću od 10. lipnja 1992. godine povjerenik Vlade promijenio je ime ulici *Put pobjede Hrvatske vojske u* ***Put Hrvatske garde***.

Gradsko vijeće Grada Gospića 4. srpnja 1995. godine donijelo je Odluku o određivanju imena trga u gradu Gospiću kojom je prostoru između crkve Navještenja Blažene Djevice Marije, zgrade Suda, zgrade Privredne banke Zagreb i *Ulice dr. Ante Starčevića* odredilo ime ***Trg Alojzija Stepinca***.

Imena ulica i trgova u naselju Lički Osik promijenjena su Odlukom od 8. veljače 1996. godine:

Trg bratstva i jedinstva postao je ***Trg hrvatskih žrtava Široke Kule***

Proleterska ulica postala je ***Ulica Svetog Josipa***

Ulica Borisa Kidriča – Ulica hrvatskog časnika Ivana Čanića Baje

Ljubovska – Ulica Svetog Mateja

Ulica Nikole Tesle – Ulica Popa Frana Biničkog

Ulica Stanka Opsenice – Riječka ulica

Ulica Dragana Rakića – Kulska cesta.

Gradsko je vijeće 7. ožujka 2001. dio dotadašnje *Ulice dr. Ante Starčevića*, od Katedrale⁴ Navještenja Blažene Djevice Marije do *Trga žitničkih žrtava* imenovalo u *Ulicu dr. Franje Tuđmana*.

Odlukom od 6. ožujka 2003. godine određena su imena pet dotada neimenovanih ulica:

Vukšićka ulica – prva ulica lijevo iz Budačke ulice od mjesta križanja Budačke ulice i ulice Nikole Jurišića

Ulica Hrvatskog sokola – ulica od Trga Alojzija Stepinca od ulice Senjskih Žrtava

Poljarska ulica – prva ulica desno iz Pazariške ulice, od mjesta križanja Pazariške i ulice Kralja Tomislava

Ulica Katarine Zrinske – prva ulica lijevo od mjesta križanja Smiljanske i ulice Kralja Tomislava u pravcu Pazariške ulice

Ulica hrvatskog proljeća – ulica na Ličkom Osiku, od Riječke ulice do lokalne ceste Lički Osik – Ostrvica.

Ime *Ulice dr. Mile Budaka* promijenjeno je 5. listopada 2004. godine u *Ulicu hrvatskih književnika*.

Odlukom o određivanju imena ulica i parkova na području Grada Gospića od 3. srpnja 2007. promijenjena su imena sljedećim ulicama i parkovima:

„*Park hrvatskih dragovoljaca i branitelja Domovinskog rata*“ – do tada Čardak.

„*Ulica 118. brigade Hrvatske vojske* – do sada Bilajska ulica od starog mosta do Alarovog brda (...)“

„*Ulica 9. gardijske brigade Hrvatske vojske „Vukovi“* – do sada *Ulica K. P. Krešimira* od novog mosta do Alarovog brda⁵ (...)“

„*Ulica Specijalne jedinice policije* – do sada *Jasikovačka ulica* od Čardaka do križanja s *Ulicom K. P. Krešimira*“, a ostali je dio *Jasikovačke* zadržao postojeće ime.

„*Ulica 25. satnije ZNG* – do sada Žabička ulica od Čardaka do križanja s *Ulicom K. P. Krešimira* (...)“. Ostali dio ulice zadržao je postojeće ime.

Vrtlarska ulica – promijenjeno ime *Ulici Lavoslava Vukelića*.

Odlukom od 10. listopada 2012. prvoj ulici iz *Smiljanske* desno nakon *Oštarske ulice* dano je ime *Dr. Manje Kovačević*.

⁴ Dana 25. svibnja 2000. osnovana je Gospićko-senjska biskupija pa je crkva Navještenja Blažene Djevice Marije postala katedralom.

⁵ Dio ulice, od kbr. 1 do 15 s lijeve strane (do novoga mosta), zadržao je ime *K. P. Krešimira*.

5. Zaključak

Usporedno s urbanističkim planiranjem i razvojem Gospića započelo je imenovanje njegovih ulica. Ti procesi nisu imali zajedničko ishodište. Naime, prostorno planiranje, najprije utvrđivanje grada, događalo se izvana ili „odozgo“. Planove, prilagođene ponajprije obrambenim funkcijama grada, nametalo je Dvorsko ratno vijeće, kojemu imenovanje ulica u tome prvom razdoblju nije bilo prioritetan posao. Bilo je dovoljno na planovima upisati kamo koja cesta ili ulica vodi, prema kojemu gradu ili prema kojoj četvrti unutar samoga Gospića. Takva je bilješka na planu imala isključivo orijentacijsku/razlikovnu funkciju koja je kao osnova motivacije bila temelj imenovanja ulica koje se događalo „odozdo“, među stanovnicima grada koji su očito bili prvi imenovatelji gospićkih ulica. U tome prvom protoadministrativnom razdoblju gospićke hodonimije zaživjela su imena ulica koja su najvećim dijelom preživjela sve kasnije administrativne intervencije i u razdobljima promjena imena ostala živa u svakodnevnoj komunikaciji i urbanoj orijentaciji. S takvim su se imenima Gospićani rado identificirali, ona su postala dio lokalnoga urbanog identiteta koji je s vremenom na različite načine razgrađivan u apstraktnu formu i formulu imena antroponimne motivacije s kojom nije bilo identifikacije, posebno u specifičnim lokalnim socioekonomskim, kulturnim, nacionalnim/etničkim i političkim prilikama. Pokušaji službenoga imenovanja u 19. i prvoj polovici 20. stoljeća nisu uspjeli zbog specifičnih političkih i upravnih okolnosti, pa su sva nastojanja u gradskome/općinskome vijeću da se imenuju gospićke ulice očito ostala samo na razini ambicije koja nije uspjela pronaći realnoga, prije svega političkoga, utemeljenja. Mnoga poslije nametnuta imena nisu nikada zaživjela izvan administrativnoga diskursa, pa je npr. 80-ih godina 20. stoljeća bilo vrlo teško pronaći prosječnoga Gospićanina koji bi bez pomoći znao odmah odgovoriti na pitanje o ubikaciji pojedine ulice. Taj je prirodni razvoj gospićke hodonimije naglo i drastično, naravno očekivano, prekinut ideološkom intervencijom u lokalnu onimiju u razdoblju socijalističke gospićke povijesti. Naviještena pedesetih godina promjenom imena *Glavne* i *Kaniške ulice*, 1960. i 1978. godine tadašnja je gospićka socijalistička vlast prekinula kontinuitet gospićke hodonimije ne samo u sadržajnome nego i u strukturnome/tvorbenome i naravno motivacijskome smislu. Jednorječna, lokalnom toponimijom motivirana, ideološki neutralna, neopterećena gospićka hodonimija administrativnom voljom pretvorena je u višerječnu hodonimiju antroponimne, isključivo ideološke motivacije, koju Gospićani nikad nisu prihvatili kao svoju, prirodnu i povijesnu, već kao nametnutu i prolaznu. Imena ulica dana po narodnim herojima, partizanskim borcima i postrojbama, partijskim dužnosnicima i zaslužnicima živjela su administrativni život do prve velike promjene devedesetih godina, kada su odlukama povjerenika Vlade zamijenjena imenima suprotnoga ideološkog predznaka. Imena s unitarističkim, jugoslavenskim ideološkim predznakom zamijenjena su imenima

povijesnih osoba zaslužnih za misao hrvatske neovisnosti i državnosti. Promjene iz devedesetih, osobito prva promjena u prosincu 1991. godine, uvažile su povijesni kontinuitet gospićkoga imenovanja ulica pa su najvećim ulicama vraćena povijesna imena toponimske motivacije, dok je druga, znatno obimnija i obuhvatnija odluka utemeljena na okolnostima ratne agresije na Gospić, bila sadržajno usmjerena obrani stvaranja identiteta Gospića kao hrvatskoga grada utemeljenog na kontinuitetu državotvorne ideje. Razdoblje mijenjanja imena gospićkim ulicama i trgovima označeno je i inflacijom imenovanih objekata, pa se razmjerno želji vlasti za promjenom imena pojavljivalo i nastojanje za povećanjem broja ulica i trgova, njihovim dijeljenjem na više segmenata kojima se određivalo i novo ime. Očito je u promatranome razdoblju imenovanja i preimenovanja gospićkih ulica i trgova kod lokalnih vlasti mijenjan i odnos prema ulozi i značaju imena ulica i trgova. Kako su vlasti željele utjecati na oblikovanje identiteta grada, ukus i ideološko opredjeljenje njegovih građana, tako je rasla i jačala želja za intervencijom u gospićku hodonimiju.

Izvori

HR DAGS, 117. Kraljevska velika gimnazija u Gospiću, Katalozi od šk. g. 1881./1882., Upisnica učenika-ca za školsku godinu 1939./1940., Upisnica Državne realne gimnazije u Gospiću za šk. g. 1942./1943., Gimnazija u Gospiću, imenik za šk. g. 1945./46., Glavni imenik Gimnazije „Nikola Tesla“ u Gospiću, 1947./1948.

HR DAGS, 5. Narodni odbor Kotara Gospić.

Hrvat, 5/1895., 5/1900., 20/1901., 7/1903., 54/1906.

Ličke novine, II./23, 1954.; 17/177, 1960.

Lički Hrvat, 31/1922., 47/1924., 5/1938.

Lička sloga, 22/1936.

Službeni list FNRJ, IX/39.

Službeni vjesnik Grada Gospića, 5/95, 1/96, 1/01, 2/03, 7/04, 7/12.

Službeni vjesnik Općine Gospić, 24/60, 14/78, 9/82, 2/91, 4/92.

Starčevićanac, 12/1907.

Vila Velebita, 4/1992.

www.cro-eu.com, Matija Kovačević, Gospić s njegovom okolicom.

Literatura:

- DOŠEN, ANTONIJA. 2012. Planovi grada Gospića iz 18. stoljeća. *Peristil: zbornik radova za historiju umjetnosti i arheologiju*, 55, Zagreb, 57–64.
- HOLJEVAC, ŽELJKO. 2002. *Gospić u Vojnoj krajini (1689. – 1712. – 1881.)*. Zagreb: Hrvatski zemljopis.
- MIROŠEVIĆ, LENA. 2011. Street and Square Names as Reflections of Cultural and Historical Heritage/ Imena ulica i trgova kao odraz zajedničkoga kulturno-povijesnog naslijeđa. *Kartografija i geoinformacije*, X/16, Zagreb, 57–71.
- MOAČANIN, NENAD. 1990. Ime Gospić u svjetlu turskih izvora. *Croatica Christiana Periodica*, XIV/26, Zagreb, 51–54.
- STANIĆ, JELENA; ŠAKAJA, LAURA; SLAVUJ, LANA. 2009. Preimenovanja zagrebačkih ulica i trgova. *Migracijske i etničke teme*, 25/1–2, Zagreb, 89–124.
- ŠARIĆ, MARKO. 2012. Osmanski korijeni Gospića: nahija Novi u XVI. i XVII. stoljeću. *Povijesni prilozi*, XLII/42, Zagreb, 215–248.
- ŠIMUNOVIĆ, PETAR. 2009. *Uvod u hrvatsko imenoslovlje*. Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga.
- VUKASOVIĆ, IVAN DOMINIK. 2005. *Zemljopisni i povijesni novi opis Karlovačkog generalata u Kraljevini Hrvatskoj (1777.)*. Gospić: Državni arhiv u Gospiću.

Hodonymy of Gospić

Summary

On the basis of available sources, this paper elaborates on the process of denotation and renaming of the streets of Gospić within the historical and political context in which those processes took place. The introductory part, in which the theme is theoretically and methodologically defined, is followed by a description of the historical context in which Gospić developed, of the preservation status and availability of resources for the study of its hodonymy, as well as a description, analysis and synthesis of the process of naming of streets and squares in Gospić, and a list of name changes.

Ključne riječi: Gospić, ime, hodonimija, ulica, trg

Keywords: Gospić, name, hodonymy, street, square